

de la mateixa arrel; però com que seria massa difícil una evolució fonètica *motatâr* > *montalar*: aquest vindrà més aviat de *mustatâl* part. de F. X, de l'arrel *ful*, en el sentit de 'allargassar-se': forma de la qual he suposat que vingui el cast. *destartalado*; admetent que vagi donar *Mostatâr, canviat en *Motalar* per encreuament amb *Mohâtâr*, d'on vénen els anteriors *Montal*.

(σ) MONTANYETA o MUNT-

Encara que sembli evident que aquest nom ve de *montanya*, crida l'atenció la seva gran repetició en el País Valencià; però encara més pel fet de ser d'indrets gens muntanyosos. Com posen de relleu els mateixos inf.; a Picassent, *la muntanyeta*, i el meu «lauraor» exclamava «però és tot pla!» (XXX, 194.19).

2) a Almussafes, del mateix paratge, perquè és a continuació, en termes mun. adjacents en diuen *muntanyana*.

3) La *Montanyeta de Benicull* és el nom d'un veïnat del te. de Polinyà (GGRV, Val. II, 167).

4) La *Muntanyeta* pda. de Carlet (xx, 175.3, 180.12, IGC 09×13).

5) Sa *muntanyeta*, encara que tot el te. de Tàrbena és muntanyós, aquesta pda. (XXXIV, 169.9) justament no ho és gaire (XXXIV, 169.9).

ETIM. L'enigma s'explicarà admetent que es tracta d'un arabisme un poc alterat, per un canvi fonètic; ajudat per la infl. del mot català, mal siguin de sign. ben diferents. En efecte es deu tractar d'un mot de l'arrel *lyn* (d'on sobretot el nom *fin* de l'argila) de la qual ve *mañana*, en diverses accs., entorn de la idea de fang («lutum» *RMa*, 464), definició imprecisa amb pl. *mañân*; en realitat es deu tractar de 'fangar, argilar, argilera'.

De fet constato que aqueixos paratges de Picassent i Almussafes són tots argilosos, i la *Muntanyeta de Benicull* és vora el Xúquer. La forma *Muntanyana* (2) ve del dual *mañanân*; i les altres, d'un plural regular *mañanân*. Tenint en compte que davant l'emfàtica *fla a* sona velar *â* (quasi *o*), era inevitable que oïnt *al-motyânêt*, els nostres en fessin *la montanyeta* (tant si hi havia, com no, moriscos que ja traslladessin la *y* darrere la *n*, per via fonètica).

D'un cpt. àrab del mateix mot, poden venir: 1) *El muntanyés*, pda. del te. de Torís (XXX, 151.8), i 2) nom d'una aldea antiga, pertanyent a Alzira (GGRV Val. II, 123) < Ar. *mâtjan nâzib* 'fangar drenat, assecat' (part. act. del verb *nzb*) «pomper, verser, s'écouler» (Boqtor i 1001 Nits: Dozy, *Suppl.* II, 655); sobretot tenint en compte que en aquests participis, en vulgar, s'esvaïa la *i*, i per tant sonaria *mañan nâzb*.

3) *El Muntanésko* pda. de Llíber (XXXIV, 80.4), pot resultar del mateix: sobretot perquè en la combinació *zb* la *h* pogué espesir-se en *k*, i s'hi introduiria la *-o* per ultracorrecció mossàrab de l'omissió de la *-o* per part dels àrabs; passat que per a aquest pen-

séssim en un cpt. amb una variant de *'úskuf*, llatíisme àrab per a 'bisbe' (<EPISCOPUS), o en *'ásqiyâ* plural de *saqî* 'regador, que rega'.

(τ) MONTULL

1) *Aigüera de-*, pda. d'Alcalà de Xivert (XXIX, 188.15).

2) *Montull* Caseta de-, te. de Salzadella (XXVIII, 135.21) si bé també ho trobo en la forma *Montuy*, probt. err. de còpia per *-uy*. Passà també a NP:

3) N'Arnau *Muntuyll* a.1328, hab. de Catí (BSCC XV, 86); *Montull*, cogn. a St. Esteve de Llitera (XLIX, 61); Ximet el *Montullet* a Vilanova d'Alcolea (XXVIII, 143.8).

De l'àr. *manfûl*, part. pass. de *nfl* «arroser, humectar» (Dozy, *Suppl.* II, 684), que també s'usa com NP: *Manfûla* (fem. Àrabia.; Hess 50).

Monvari veg. supra en apè. a *Mofarès*.

(υ) MOVÈIXER I L'ALMOEIXA

1) Pla i Pico de l'*Almoeixà* pda. rural ben coneguda en el te. de Crevillent, sobre la qual em crida l'atenció Na Maria J. Navarro, maig 1994, prof. a l'Inst. de Batxillerat de la vila. En el cim té 421 alt., i el pla és 2k5 al Nord del casc urbà, uns 200 me. més alt; segons el mapa que comuniquen a l'*Onom. Cat.* els seus alumnes F. Lledó i V. Davó.

Duplicat d'un nom del Priorat: 2) *Movèixer* te. Tivissa, documentat, en el Capbreu d'Entença (princ. S. XIV, copiat 1340), com *La Plana de Mouexer* (f° 1r, i *Pl. d'en Mouexer*, f° 10r.); cf. p. 230, de l'ed. Palet-Romero.

Com que la *-r* final és muda avui vulgarment en el Migjorn valencià (i és un fet d'extensió general si és en síl·laba postònica), és clar que *Almoeixà* està per *Almoèixar*, com en l'homònim. Sens dubte de l'àr. *mubâšir* o *-âššir* 'precursor', 'que aporta una novetat', o 'que duu una bona notícia, o la Bona Nova', i que també arriba al sign. de 'predicador': és àrab general, també hispànic («evangelista» i «presentare» *RMa*, 38, 176, 371, 534); també en l'ús africà: Bq, Humbert, i en els historiadors africans clàssics, Ibn-Khaldun, Al-Makkari etc.: Dozy (*Suppl.* I, 89); i amb tota mena d'accs. translàtics: 'intendent, administrador' 'ambaixador'; *mubâššir aš-âif* 'amanida', «salade». És el participi (Formes III i II) de l'arrel *bšr* d'on ve *albixeres* 'bones notícies', cast. *albricias*.

Algaiaren és un nom conegut, vegeu-ne dades mall. i men. en el vol I, 34-35, espt. *Algaiarens* te. Ciutadella, sigui que signifiqui 'les coves' (un pl. de *gâr*) o 'les dues permutes'. Això mateix deu ser aquí: *Beni Moberetz* significarà 'els de les coves (o permutes)'; però *alguaceri* o *-acen* no s'expliquen. Havent-hi dubte en les lletres de la lectura, és versemblant que s'hagi d'esmenar en *Algaiaren* com en el (3b).